

Divine Revelation

Rambam's Intro to Perek Helek

הקדמת הרמב"ם לפרק חלק

1

והיסוד השמיני - הוא תורה מן השמים. והוא, להאמין שכל התורה הזאת המצויה בידינו היום הנה - היא התורה הנתונה למשה, ושהיא כלה מפי הגבורה, רצוני לומר: שהגיעה אליו כלה מאת ה', בהגעה אשר תקרא על דרך ההשאלה 'דבור', ולא ידע איכות זאת ההגעה אלא הוא, עליו השלום, אשר הגיעה אליו. ושהוא במדרגת סופר, שקוראים לו והוא כותב כלה, דברי ימיה⁴⁴ וספוריה ומצוותיה, וכך נקרא⁴⁵: 'מחוקק'. ואין הבדל בין 'ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען'⁴⁶, 'ושם אשתו מהניטבאל בת מטרו'⁴⁷, או 'אנכי ה'⁴⁸, ו'שמע ישראל ה' אל'הינו ה' אחד'⁴⁹, הכל מפי הגבורה, והכל תורת ה' תמימה, טהורה, קדושה, אמת. ולא היה מנשה אצלם⁵⁰ כופר ומתעתע יותר מכל כופר, אלא מפני מחשבתו כי בתורה לב וקלפה, וכי אלו דברי הגמים והספורים אין תועלת בהם, וכי הם מאת משה. והוא עגנו 'אין תורה מן השמים', אמרו⁵¹, שהוא המאמין כי כל התורה כלה מפי הגבורה, חוץ מפסוק אחד, שלא אמרו הקב"ה, אלא משה מפי עצמו, וזה הוא: 'דבר ה' בזה'⁵², 'תעלה ה' ממאמר הכופרים. אלא כל מלה⁵³ ממנה יש בה חכמות ופלאים למי שהבינו⁵⁴ ה', ולא תשג תכלית חקמתה, 'ארבה מארץ מדה ורחבה מני ים'⁵⁵. ואין לאדם אלא להלך בעקבות דוד משיח אלהי יעקב, אשר התפלל⁵⁶: 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך'. וכמו כן פרושה המקבל - הוא גם כן מפי הגבורה, וזה אשר נעשהו היום מתאר הספה והלולב והשופר והציצית והתפלים וזולתם - הוא בעינו התאר אשר אמר ה' למשה נאמר לנו, והוא מוסר שליחות, נאמן במסירתו. והמאמר המורה על זה היסוד השמיני, הוא אמרו⁵⁷: 'בזאת תדעו כי ה' שלחני וכו' כי לא מלבי'.

Mishnah 1 Pirkei Avot

משנה אבות פרק א משנה א

2

[א] **משה** קבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה. הם אמרו שלשה דברים: הווי מתונים בדין, והעמידו תלמידים הרבה, ועשו סגי לתורה.

[1] **משה** Moses received the Torah from Sinai and transmitted it to Joshua; Joshua to the Elders; the Elders to the Prophets; and the Prophets transmitted it to the Men of the Great Assembly. They [the Men of the Great Assembly] said three things: Be deliberate in judgment; develop many disciples; and make a fence for the Torah.

Rambam's Intro to the Code

הקדמת הרמב"ם למשנה תורה

3

a

b

ר' יהודה בנו של רבן שמעון, זהו הנקרא: רבנו הקדוש^א – והוא קבל מאביו, ומר' אֶלְעָזָר^ב בן-שמוע ומר' שמעון^ג תברוי.

רבנו הקדוש חבר המשנה. ומימות משה רבנו ועד רבנו הקדוש לא חברו חבור שמלמדין אותו ברבים בתורה שבצ"ל פה; אלא בכל-דור נדור, ראש בית-דין או נביא שהיה באותו הדור כותב לעצמו^ד זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד על-פה ברבים. וכן כל-אחד ואחד כותב לעצמו כפי-כחו מבאר התורה ומהיכותיה כמו ששמע, ומדברים שנתחדשו בכל-דור נדור בדינים שלא למדום מפי השמועה, אלא במדה משלש-עשרה מדות^ה, והסקימו עליהם בית-דין הגדול. וכן היה הדבר תמיד עד רבנו הקדוש. והוא קבץ כל-השמועות וכל-הדינים, וכל-הבאורים והפרושים ששמעו ממשו רבנו, ושלמדו בית-דין שבכל-דור נדור בכל התורה כלה, וחבר מהכל – ספר המשנה. ושננו בתכמים ברבים ונגלה לכל ישראל וכתבוהו כלם, ורצו בקל מקום כדי שלא תשפח תורה שבצ"ל פה מישראל. ולמה עשה רבנו הקדוש כן ולא הניח הדבר כמות שהיה? – לפי שראו ששלמדיים מתמעטין והולכין, והצרות מתחדשות ובאות, ומלכות רומי פושטת בעולם ומתגברת, וישראל מתגדלין והולכין לעצות^ו – חבר חבור אחד להיות ביד כלם, כדי שילמדוהו בהרהר ולא ישכח; וישב כל-ימיו הוא ובית-דינו ולמדו המשנה ברבים. ואלו הם גדולי התכמים שהיו בבית-דינו של רבנו הקדוש וקבלו ממנו: שמעון ונמליאל בניו, ור' אפס ור' חנינא בן-חמא, ור' חיא בן-רב, ור' ינאי בן-בר-קפרא, ושמואל בן-יוחנן בן-הושעניא – אלו הם גדולי התכמים שקבלו ממנו, ועמהם אלפים ורבבות משאר התכמים. אף-על-פי שאילו האחד-עשר קבלו מרבנו הקדוש ועמדו במדרשו – ר' יוחנן קטן היה, ואחר כן היה תלמידו ר' ינאי וקבל ממנו תורה. וכן רב קבל מר' ינאי, ושמואל קבל מר' חנינא בר-חמא. רבי חבר ספרא בן-ספרי קבאר וליהודיע עקרי המשנה; ור' חיא חבר התוספתא קבאר עניני המשנה; וכן ר' הושעניא ובר-קפרא חברו ברייתות קבאר דברי המשנה, ור' יוחנן חבר התלמוד הירושלמי בארץ-ישראל, אחר חרבן הבית בקרוב שלש מאות שנה. ומגדולי התכמים שקבלו מרב ושמואל: רב הונא בן-יהודה בן-רב נחמן

כל-המצוות שנתנו לו למשה בסיני – בפרושן נתנו, שנגמר: ואתנה לה את-לחת האבן והתורה והמצוה (שמות כד, יב). תורה – זו תורה שבכתב; והמצוה – זו פרושה. וצננו לעשות התורה על-פי המצוה; ומצנה זו – היא הנקראת תורה שבצ"ל פה. כל-התורה כתבה משה רבנו קדם שימות בכתב ידו, ונתן ספר לכל-שכט ושכט וספר אחד נתנהו בארון לעד, שנגמר: לקח את ספר התורה הזו ושמתם אתו... והיה-שם כהן לעד (דברים לא, כו). והמצוה, שהיא פרוש התורה – לא כתבה, אלא צנה בה זקנים וליהושע ולישאר כל ישראל, שנגמר: את כל-הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אתו תשמרו לעשות וגו' (שם יג, א) – ומפני זה נקראת תורה שבצ"ל פה. אף-על-פי שלא נכתבה תורה שבצ"ל פה, למדה משה רבנו כלה בבית-דינו לשבעים זקנים. ואֶלְעָזָר ופנחס ויהושע – שלשם קבלו ממשו, וליהושע, שהוא תלמידו של משה רבנו, מטר תורה שבצ"ל פה וצנהו עליה. וכן יהושע כל-ימי חייו למד על-פה, וזקנים רבים קבלו מיהושע, וקבל עלי מן-הזקנים ומפנחס; ושמואל קבל מעלי ובית-דינו; ונדוד קבל משמואל ובית-דינו. ואחיה השילוני

c

כל-אלו התכמים הנזכרים הם גדולי הדורות: מהם – ראשי ישיבות, ומהם – ראשי גזיות, ומהם – מסנהדרין גדולה, ועמהם בכל-דור נדור אלפים ורבבות ששמעו מהם, ועמהם רבינא ורב אשי – הם סוף חכמי התלמוד. ורב אשי, הוא שחבר התלמוד הבבלי בארץ שנער, אחר שחבר ר' יוחנן התלמוד הירושלמי בכמו מאה שנה. וענין שני התלמודים הוא: פרוש דברי המשנה ובאור עמקותיה, ודברים שנתחדשו בכל בית-דין ובית-דין מימות רבנו הקדוש ועד חבר התלמוד. ומשני התלמודים ומן התוספתא ומספרא וספרי – מקלם יתבאר האסור והמתר, הטמא והטהור, החיב והפטור, הפסול והקשר, כמו שהעתיקו איש מפי איש, מפי משה רבנו מסיני.